

Školní vzdělávací program

Školní družina

při Základní škole a Mateřské škole Záhoří

Obsah:

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika školní družiny
3. Cíle vzdělávání
4. Formy a metody vzdělávání
5. Popis materiálních podmínek
6. Popis personálních podmínek
7. Popis ekonomických podmínek
8. Bezpečnost a ochrana zdraví
9. Podmínky pro přijímání uchazečů do ŠD
10. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
11. Organizace provozu ŠD
12. Obsah vzdělávání

1. Identifikační údaje :

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Záhoří

IČ: 75000989

Adresa: Horní Záhoří 3, 398 18 Záhoří

Ředitel: Mgr. Petr Brandtner

Telefon: 382 284 213

E-mail: reditel@zszahori.cz

Web: www.zszahori.cz

Školní družina při Základní škole a Mateřské škole Záhoří

Vedoucí vychovatelka : Lucie Křížanová

Telefon: 727 979 518

E-mail: sd@zszahori.cz

Web: www.zszahori.cz

Zřizovatel: Obec Záhoří

Adresa zřizovatele: Horní Záhoří 8, 398 18 Záhoří

Telefon: 382 284 211

E-mail: obec@zahori.cz

Web: www.zahori.cz

Platnost dokumentu od: od..... s pravidelnou aktualizací.

ŠVP ŠD byl projednán na zasedání školské rady dne .....

2. Charakteristika školní družiny:

Školní družina má 3 oddělení. Jednotlivé oddělení mají k dispozici velké a prostorné místnosti a toalety. Oddělení ŠD jsou umístěny vedle sebe v samostatném pavilonu. Školní družinu mohou navštěvovat žáci 1. stupně. ŠD1 a ŠD2 jsou vybaveny videotelefonem pro vyzvedávání účastníků ze školní družiny. Školní družina může ke svým aktivitám využívat tělocvičnu, cvičební sál, počítačovou učebnu, hřiště Sokolu Záhoří, zrekonstruované dětské hřiště s průlezkami, pískovištěm a dalšími prvky. Školní družina také spolupracuje s obecní knihovnou.

Školní družina nabízí účastníkům smysluplné využití volného času. Její činnost poskytuje relaxační, odpočinkové a pohybové aktivity, rozvíjí zájmy a podílí se také na přípravě na vyučování. Vede účastníky k samostatnosti, pečlivosti, pěstování návyků samoobsluhy, klade důraz na zásady společenského chování a vystupování v kolektivu. Činnosti a aktivity účastníků ve školní družině se uskutečňují v oblasti sportovní, estetické, pracovní, rekreační a společenskovední výchovy. V průběhu celého školního roku probíhají ve školní družině různé společné akce.

Vychovatelky se snaží vytvářet příjemné a podnětné prostředí, dbají na dodržování pravidel slušného chování, přátelských vztahů mezi dětmi, vedou je k dodržování bezpečnosti a k šetrnému zacházení s vybavením školní družiny.

3. Cíle vzdělávání:

Naším cílem je všeobecný rozvoj účastníka, osvojování si základních hodnot, na nichž je založena naše společnost. Účastníky vedeme k otevřené komunikaci, spolupráci s ostatními a respektování druhého. Vychováváme je k smysluplnému využití volného času.

Podporujeme kladný vztah k ostatním vrstevníkům, k dospělým lidem, prostředí i k přírodě. Učíme je uplatňovat znalosti o životním prostředí a jeho ochraně, jak si chránit své zdraví. Vedeme je k vzájemnému respektování, k uvědomění si národní a státní příslušnosti, ale i respektu k jiné etnické, kulturní a náboženské skupině.

Tyto cíle plníme formou pravidelné výchovně vzdělávací činnosti, příležitostnými akcemi a nabídkou zájmových aktivit.

Aby pedagog dokázal naplňovat výchovné cíle, je nezbytné respektovat požadavky pedagogiky volného času:

- požadavek pedagogického ovlivňování volného času (citlivé, nenásilné, ale cílevědomé vedení k racionálnímu využívání volného času)
- požadavek dobrovolnosti (svobodná volba činností, dobrovolná účast na volnočasových aktivitách)
- požadavek jednoty a specifičnosti vyučování a výchovy mimo vyučování (společný obecný cíl - rozvoj osobnosti dítěte)
- požadavek aktivity (aktivní podíl účastníků na plánování, realizaci a hodnocení činností)

- požadavek seberealizace (každý má možnost rozvíjet své vloh, uplatnit své specifické schopnosti, být v některé oblasti úspěšný)
- požadavek pestrosti a přitažlivosti (týká se obsahu, metod a forem práce)
- požadavek zajímavosti a zájmového zaměření
- požadavek odpočinkového a rekreačního zaměření (umožnit regeneraci sil, odstranit únavu)
- požadavek citlivosti a citovosti (citlivost při práci s jednotlivci i skupinami hlavně v oblasti motivace, vzhledem k požadavku dobrovolnosti)
- požadavek sociálního kontaktu (význam osobních vztahů, jako je přátelství a kamarádství na vývoj jedince)

4. Formy a metody vzdělávání:

Vzdělávání ve školní družině se uskutečňuje formou pravidelné, výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, příležitostnými akcemi a nabídkou spontánních aktivit. Má umožnit účastníkům odpočinek i přípravu na vyučování.

Pravidelná činnost – je dána týdenní skladbou činností a zahrnuje zejména organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru

- **Estetická zájmová činnost:** je zaměřena na rozvíjení výtvarného, hudebního, literárního, dramatického a hudebně-pohybového projevu. Účastníci se mohou svobodně vyjádřit, vychovatelka je vede k pečlivosti a k samostatnosti při práci.
- **Pracovně - technická zájmová činnost:** zdokonalování manuální schopnosti účastníků. Účastníky vedeme k samostatnosti a schopnosti používat jednoduché pracovní nástroje a k dodržování všech pravidel BOZ. Při výběru námětů podporujeme estetické cítění a dobrý vkus. Zařazujeme aktivity, které podporují jemnou a hrubou motoriku a jsou v souladu s jejich zájmy a schopnostmi.
- **Přírodovědná zájmová činnost:** prohlubování vědomostí o přírodě, zájem o živou a neživou přírodu, pěstitelství.
- **Sportovní zájmová činnost:** přispívá k fyzické zdatnosti a psychické odolnosti. Rozvíjí a upevňuje sportovní návyky a dovednosti účastníků.

Příležitostné akce – přesahují zpravidla rámec jednoho oddělení a nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činnosti (Drakiáda, Vánoční nadílka, pěvecká soutěž, karneval, pálení čarodějnic, velikonoční poklad, Den matek, MDD). Těmito akcemi si připomínáme tradiční lidové zvyky a svátky.

Spontánní aktivity - zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku, spontánní hry v rámci ranního pobytu účastníků nebo v koncové družině. Vychovatelky při těchto činnostech zajišťují bezpečnost žáků a navozují a podněcují některé jejich vlastní aktivity.

Odpočinkové činnosti - jsou chápány nejen ve smyslu klidových činností (poslechové činnosti,

individuální hry, klid po obědě), ale i jako aktivní odpočinek (rekreační činnosti) při pobytu venku nebo v tělocvičně.

Příprava na vyučování - nespočívá pouze ve vypracování domácích úkolů, ale jsou do ní zahrnuty i didaktické hry a další činnosti, které upevňují či rozšiřují poznatky získané ve školním vyučování.

Podle charakteru a cílů činnosti využívají vychovatelky vhodné metody a formy práce:

- komunitní kruh
- skupinová práce
- výklad
- vyprávění
- dramatizace
- kvízy, křížovky, hlavolamy, rébusy, doplňovačky
- relaxace
- diskuze
- pohybové aktivity
- vycházky
- hry: pohybové, stolní, společenské, tvořivé, tematické, didaktické
- rozhovory
- spolupráce s místní knihovnou Záhoří
- soutěže

5. Popis materiálních podmínek:

Školní družina má k dispozici 3 samostatné prostorné třídy. K ní náleží i sklad. Dle potřeby využívá i počítačovou učebnu. Pro sportovní zájmovou činnost využívají účastníci hřiště SK Záhoří, tělocvičnu, cvičební sál a prostory v areálu školy.

6. Popis personálních podmínek:

Předpoklady pro výkon činnosti vychovatelek a vychovatelů a jejich další vzdělávání upravuje zákon č. 563/2004 Sb., zákon o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů. Vychovatelky splňují požadavky na předepsanou odbornou způsobilost. Počet vychovatelek a vychovatelů odpovídá počtu oddělení otevřených v daném školním roce. Vychovatelky plně spolupracují s ostatními pedagogickými pracovníky školy. Vedením školní družiny je pověřena jedna z vychovatelek jako vedoucí vychovatelka. Všechny vychovatelky využívají možnost dále se vzdělávat formou samostudia a při akcích DVPP (další vzdělávání pedagogických pracovníků).

7. Popis ekonomických podmínek:

Vybavení školní družiny se řídí potřebami, a to jak z hlediska obnovy, tak i z hlediska modernizace. Pro tyto cíle jsou využívány prostředky z provozního příspěvku zřizovatele, tak i poplatky zákonných zástupců.

Na základě směrnice ředitelky školy se zákonným zástupcům účastníka stanovuje platit měsíční příspěvek na ŠD za každého účastníka. Příspěvek se platí zálohou na 1. čtyři měsíce vždy v září a v lednu na 6 měsíců. Částka je uhrazena bezhotovostně přes e-pokladnu.

8. Bezpečnost a ochrana zdraví:

Velká pozornost je denně věnována bezpečnosti a ochraně zdraví účastníků a vychovatelek při všech činnostech. K prevenci úrazů a ochraně zdraví přispívají:

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení školní družiny:

- režim účastníků v ŠD - střídání činností, relaxace, aktivní pohyb
- pitný režim
- zdravé prostředí družiny
- ochrana účastníků před úrazy
- pravidelná kontrola prostor a zařízení z hlediska jejich bezpečnosti
- dostupnost prostředků první pomoci, praktická dovednost vychovatelek poskytovat první pomoc

Psychosociální podmínky:

- vytváření klidného prostředí, příznivé sociální klima
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům
- věková přiměřenost a motivující prostředí
- ochrana účastníků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- vytváření podmínek pro spoluúčast účastníků na životě školy a školní družiny
- informovanost účastníků a jejich rodičů o činnosti školní družiny

Podmínky bezpečnosti žáků jsou zpracovány v Řádu školy, Vnitřním řádu školní družiny a dalších provozních řádech.

9. Podmínky pro přijímání uchazečů do ŠD:

ŠD je určena pro žáky 1. – 5. třídy. Do ŠD jsou účastníci přihlašováni zákonnými zástupci prostřednictvím zápisních lístků. Zákonní zástupci účastníka jsou povinni pravdivě vyplnit zápisní lístek a včas nahlásit změny v údajích, seznámit se s Vnitřním řádem školní družiny a respektovat ho. Přihlásit účastníky lze i v průběhu celého školního roku. O přijetí účastníka rozhoduje ředitel školy. Zákonní zástupci jsou povinni včas uhradit poplatek za pobyt ve školní družině.

Na základě písemné žádosti zákonných zástupců o vyřazení účastníka, může účastník ukončit

docházku do školní družiny kdykoli v průběhu školního roku.

Z bezpečnostních důvodů nelze uvolňovat mimořádně účastníky pouze na základě telefonické žádosti.

10. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

Podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění jsou tito účastníci začleňováni do aktivit ve ŠD. Je jim věnována průběžná zvláštní pozornost a individuální přístup. Pro rozvoj talentovaných jedinců bude ŠD nabízet další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů. Důležitá je spolupráce vychovatelky s rodiči (zákonnými zástupci) účastníka, s třídním učitelem (učitelkou), vedením školy. Zabezpečení výuky a výchovy těchto účastníků se uskutečňuje plně v souladu s ŠVP školy a s materiálními, technickými a personálními podmínkami.

11. Organizace provozu ŠD:

ŠD zahajuje provoz shodně se zahájením školního roku, provoz je ukončen posledním dnem daného školního roku. V období prázdnin není školní družina v provozu.

Provoz školní družiny ve dnech školního vyučování je od 6.00 do 7.25 hod. a odpoledne od 11.20 do 16.30.

Od 13.00 - 14.30 hodin je dle možností organizován pobyt všech oddělení ŠD venku.

12. Obsah vzdělávání:

Základním prostředkem činnosti ŠD je hra. Hra je nejlepším a nejvýznamnějším výchovným prostředkem. Je nejlepší formou aktivního odpočinku. Hry spojují individuality v celek, probouzejí a rozvíjejí sociální citění, učí spolupráci. Hry učí snášet porážku i vítězství.

Představuje dlouhodobý proces a souhrn vědomostí, schopností, znalostí a praktických dovedností, které účastníci získávají v průběhu docházky do školní družiny. Činnosti zájmového vzdělávání se vzájemně prolínají a rozvíjí:

- **kompetence k učení:** učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje je v praktických situacích a učení.
- **kompetence k řešení problémů:** všímá si dění okolo, rozlišuje správná a chybná řešení, snaží se řešit situace, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli, započaté činnosti dokončuje.
- **komunikativní kompetence:** ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovídá vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky a dospělými, komunikace je kultivovaná.

- **sociální a interpersonální kompetence:** samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit - přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.
- **činnostní a občanské kompetence:** učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva své i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí, dbá na své zdraví i zdraví druhých.
- **kompetence trávení volného času:** orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

Tematické okruhy

Podzim:

- Škola
- Pravidla silničního provozu
- Stolování, základní hygienické návyky
- Etiketa
- Barevný podzim

Zima:

- Příroda v zimě
- Zimní radovánky
- Svátky a tradice
- Rodina
- Povolání

Jaro:

- Příroda
- Zdravý životní styl
- Lidé kolem nás
- Den Země
- Den vody

Léto:

- Oslava Dne dětí
- Moji kamarádi
- Těšíme se na prázdniny

